

Fundusze Europejskie

„Fundusze Europejskie dla Śląskiego na lata 2021-2027”

Możliwości finansowania działań transformacyjnych terenów przemysłowych

27 września 2023 r.

Fundusze Europejskie
dla Śląskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

Program Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

➔ Przyjęty przez Komisję Europejską 5 grudnia 2022 roku

➔ Całkowita kwota wsparcia UE – **5 139 119 473** euro, w tym:

⚙️ EFRR – 2 092 328 592 euro

⚙️ EFS+ – 829 921 892 euro

⚙️ **FST – 2 216 868 989 euro**

➔ W ramach tych kwot ujęto wsparcie na pomoc techniczną

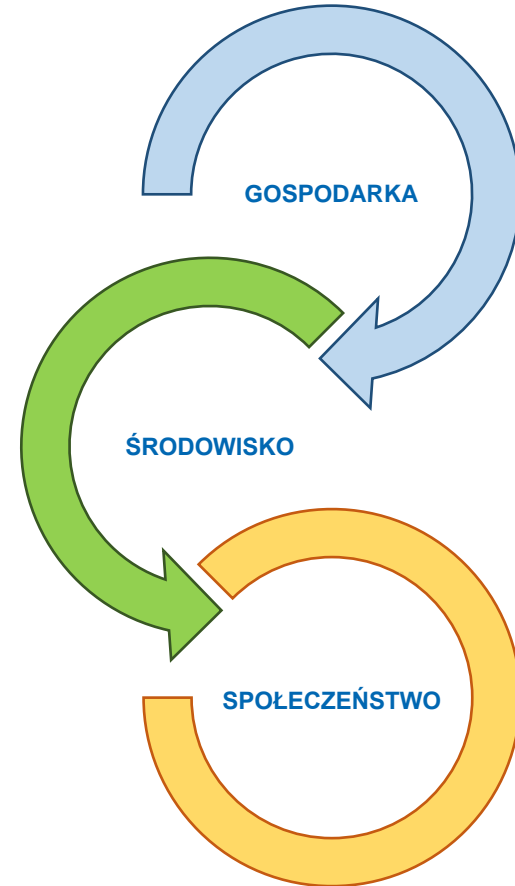
➔ Znaczący udział w programie stanowi Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (43%)

Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji dla Województwa Śląskiego 2030 (TPST)

Sprawiedliwa i efektywna transformacja podregionów górniczych w kierunku zielonej, cyfrowej gospodarki, zapewniająca wysoką jakość życia mieszkańców w czystym środowisku

W ramach TPST wsparciem zostanie objętych 7 z 8 podregionów województwa śląskiego:
bielski, bytomski, gliwicki, katowicki, rybnicki, sosnowiecki, tyski

Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji dla Województwa Śląskiego 2030 (TPST) – cele operacyjne

GOSPODARKA
ok. 845 mln euro

Budowa pozycji wiodącego ośrodka w obszarze innowacyjnego i wysokotechnologicznego przemysłu.

Przekierowanie gospodarki podregionów górniczych na ścieżkę zielonego, inteligentnego i cyfrowego wzrostu.

Wzmocnienie potencjału lokalnej przedsiębiorczości na rzecz tworzenia alternatywnych miejsc pracy.

ŚRODOWISKO
ok. 763 mln euro

Zdynamizowanie energetyki prosumenckiej w oparciu o potencjały i zasoby.

Przywrócenie terenów poprzemysłowych (w szczególności pogórniczych) do obiegu gospodarczego, społecznego i środowiskowego.

Poprawa mobilności mieszkańców i spójności transportowej.

SPOŁECZEŃSTWO
ok. 520 mln euro

Rozwój i dostosowanie kształcenia w celu budowania przyszłości podregionów górniczych w odpowiedzi na wyzwania gospodarki.

Utrzymanie aktywności zawodowej osób zatrudnionych w górnictwie i przedsiębiorstwach powiązanych z górnictwem.

Poprawa jakości życia mieszkańców.

Wzmocnienie potencjału społecznego i zarządczego dla przeprowadzenia sprawiedliwej transformacji.

Finansowanie działań transformacyjnych terenów przemysłowych

- ➔ Interwencja przewidziana w szczególności w ramach Priorytetu X Fundusze Europejskie na transformację FE SL 2021-2027, finansowana z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji
- ➔ Działania objęte głównie kategorią interwencji 073 - Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów
- ➔ Realizacja projektów zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”
- ➔ Maksymalny poziom dofinansowania UE: 85% (dla projektów nie objętych pomocą publiczną)
- ➔ Wsparcie dotacyjne
- ➔ Uzupełniająco – działania w ramach Priorytetów II oraz IX FE SL 2021-2027

Działania ukierunkowane na tereny poprzemysłowe (Priorytet X)

➔ **Działanie 10.1. Wykorzystanie terenów zdegradowanych w celu rozwoju regionu poprzez inwestycje przedsiębiorstw**

➔ **Alokacja: 38 144 028 euro**

➔ **Zakres wsparcia:** Inwestycje polegające na zagospodarowaniu terenów i obiektów na terenach poprzemysłowych, zdewastowanych i zdegradowanych na cele gospodarcze, środowiskowe, społeczne, edukacyjne (w tym kulturalne, rekreacyjne, sportowe, turystyczne)

Roboty budowlane, nabycie materiałów budowlanych, środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych

Wsparcie dla istniejącej infrastruktury; brak wsparcia dla inwestycji produkcyjnych

➔ **Typy beneficjentów m.in.:** Przedsiębiorstwa, MŚP oraz duże (tylko w przypadku ujęcia w indykatywnym wykazie operacji TPST)

➔ **Instytucja organizująca nabór:** Śląskie Centrum Przedsiębiorczości

Działania ukierunkowane na tereny przemysłowe (Priorytet X)

➔ **Działanie 10.5. Innowacyjna infrastruktura wspierająca gospodarkę**

➔ **Alokacja: 192 946 067 euro**

➔ **Zakres wsparcia:** Budowa i rozwój infrastruktury w tym badawczo-rozwojowej, parków technologicznych, hubów technologicznych, centrów projektowych, centrów kreatywności i innowacji przyczyniających się do transformacji podregionów górniczych

Jako element projektu dopuszcza się działania takie jak remediacja, rekultywacja, regeneracja, renaturyzacja terenów przemysłowych (jako nie dominujący element projektu)

➔ Wsparcie dedykowane **przedsięwzięciom priorytetowym** wskazanym w **Kontrakcie Programowym dla Województwa Śląskiego**

➔ **Instytucja organizująca nabór:** Urząd Marszałkowski Woj. Śląskiego (Departament EFRR)

Działania ukierunkowane na tereny poprzemysłowe (Priorytet X)

➔ **Działanie 10.7. Rekultywacja terenów poprzemysłowych, zdewastowanych, zdegradowanych na cele środowiskowe**

➔ **Alokacja: 78 235 294 euro**

➔ **Zakres wsparcia:** Niwelowanie skutków działalności przemysłowej, w tym górniczej na środowisko, poprawa wskaźników różnorodności biologicznej w terenach wykorzystanych w celach środowiskowych (uzupełniająco gospodarczych, społecznych)

Działania w zakresie m.in. remediacji, rekultywacji, regeneracji, renaturyzacji, usuwania zagrożeń ze strony odpadów np. hałd, likwidacją deformacji powierzchni terenu, itp.; wsparcie badań i analiz przedinwestycyjnych

➔ **Typy beneficjentów m.in.:** administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, organizacje społeczne i związki wyznaniowe, przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, służby publiczne, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

➔ **Instytucja organizująca nabór:** Urząd Marszałkowski Woj. Śląskiego (Departament EFRR)

Działania ukierunkowane na tereny poprzemysłowe (Priorytet X)

➔ **Działanie 10.9. Ponowne wykorzystanie terenów poprzemysłowych, zdewastowanych, zdegradowanych na cele rozwojowe regionu**

➔ **Alokacja: 288 582 105,00 euro**

➔ **Zakres wsparcia:** Inwestycje polegające na zagospodarowaniu terenów i obiektów na terenach poprzemysłowych, zdewastowanych i zdegradowanych na cele gospodarcze, środowiskowe, społeczne i edukacyjne (w tym kulturalne i turystyczne)

Kompleksowe działania zarówno związane z rekultywacją jak i zagospodarowaniem terenu

Dopuszczalne projekty dot. terenów inwestycyjnych; wyklucza się inwestycje na cele mieszkaniowe, w szczególności działalność deweloperską

➔ **Typy beneficjentów m.in.:** administracja publiczna, instytucje nauki i edukacji, organizacje społeczne i związki wyznaniowe, przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, służby publiczne, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT)

➔ **Instytucja organizująca nabór:** Urząd Marszałkowski Woj. Śląskiego (Departament EFRR)

Działania ukierunkowane na tereny przemysłowe (Priorytet X)

➔ Działanie 10.10. Wsparcie planowania transformacji

➔ **Alokacja: 16 943 821 euro**

➔ **Zakres wsparcia:** Opracowanie dokumentów wspomagających proces ponownego wykorzystania terenów przemysłowych, zdewastowanych, zdegradowanych, m.in. koncepcji zagospodarowania terenów i obiektów pogórnictwa oraz dokumentacji planistycznej, techniczno-ekonomicznej, geodezyjnych pomiarów terenowych, ekspertyz

Wyznaczenie docelowego przeznaczenia i zagospodarowania danego terenu tj. wyceny szacunkowe, Miejsce Planów Rewitalizacji tworzone dla obszarów przemysłowych, koncepcje architektoniczno-urbanistyczne, wstępne studia wykonalności, oceny techniczno-ekonomiczne, analizy ryzyka

➔ **Typy beneficjentów m.in.:** administracja publiczna, instytucje nauki i edukacji, organizacje społeczne i związki wyznaniowe, partnerstwa, służby publiczne

➔ **Instytucja organizująca nabór:** Urząd Marszałkowski Woj. Śląskiego (Departament EFRR)

Działania ukierunkowane na tereny poprzemysłowe (Priorytet X)

➔ **Działanie 10.11. Systemowe zarządzanie terenami poprzemysłowymi**

➔ **Alokacja: 16 539 326 euro**

➔ **Zakres wsparcia:** Monitorowanie zmian związanych z transformacją regionu, w tym zmian zachodzących na terenach poprzemysłowych oraz działania wspomagające proces ich ponownego wykorzystania (wsparcie systemowe)

➔ Wsparcie dedykowane **przedsięwzięciom priorytetowym** wskazanym w **Kontrakcie Programowym dla Województwa Śląskiego**

- ✓ Utworzenie systemu zarządzania terenami poprzemysłowymi województwa śląskiego poprzez rozszerzenie istniejącego systemu zarządzania terenami pogórnictwa (OPI-TPP 3.0) (Główny Instytut Górnictwa)
- ✓ System Monitorowania Procesów Transformacji Województwa Śląskiego (SMPT WSL) (Główny Instytut Górnictwa)

➔ **Instytucja organizująca nabór:** Urząd Marszałkowski Woj. Śląskiego (Departament EFRR)

Działania uzupełniające wsparcie dla terenów przemysłowych (Priorytet II i IX)

Nr działania	Nazwa działania	Alokacja euro
2.16	Rekultywacja terenów zdegradowanych	10 000 000
9.1	Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionalnym - ZIT	111 555 195
9.3	Rewitalizacja obszarów miejskich	81 252 934
9.4	Rewitalizacja obszarów miejskich (IF)	30 312 617
9.5	Rewitalizacja obszarów wiejskich	25 091 452

Najbliższe nabory wniosków

Nr działania	Nazwa działania	Termin	Dodatkowe informacje
10.1	Wykorzystanie terenów zdegradowanych w celu rozwoju regionu poprzez inwestycje przedsiębiorstw	styczeń-luty 2024	Przedsiębiorstwa sektora MŚP, duże przedsiębiorstwa
10.7	Rekultywacja terenów przemysłowych, zdewastowanych, zdegradowanych na cele środowiskowe	styczeń-kwiecień 2024	Administracja publiczna, przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT), organizacje społeczne i związki wyznaniowe, służby publiczne, instytucje nauki i edukacji
10.9	Ponowne wykorzystanie terenów przemysłowych, zdewastowanych, zdegradowanych na cele rozwojowe regionu.	w trakcie – do 26 października br.	Administracja publiczna, służby publiczne, partnerstwa, organizacje społeczne i związki wyznaniowe, instytucje nauki i edukacji

Źródło informacji o trwających i planowanych naborach:

<https://funduszeue.slaskie.pl/>

Zakładka **Skorzystaj >> Zobacz ogłoszenia i wyniki naborów wniosków**

Przykładowe projekty priorytetowe w ramach FST

- ➔ 25 przedsięwzięć priorytetowych finansowanych w ramach FE SL 2021-2027 ramach Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji
- ➔ Wybrane projekty w zakresie readaptacji terenów zdegradowanych:

Adaptacja zabytkowych budynków pokopalnianych na potrzeby Muzeum Śląskiego w Katowicach (Muzeum Śląskie)

Kazimierz Od Nowa – rekultywacja terenów pogórnich w gminie Sosnowiec (Miasto Sosnowiec)

Zielony impuls dla Kopalni Wiedzy i Kompetencji (KWK) – transformacja społeczno-gospodarcza terenów po byłej kopalni KWK Żory (Gmina Żory)

Projekt „Rozbudowa systemu zarządzania terenami pogórnictwami na terenie województwa śląskiego (akronim: OPI-TPP 2.0)” (1)

Projekt realizowany przez Główny Instytut Górnictwa (Lider) oraz Województwo Śląskie (DRT UMWSL i WODGiK). Projekt był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa II „Cyfrowe Śląskie”, Działanie 2.1 „Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych.

Głównym efektem projektu jest wdrożenie nowej, ogólnodostępnej e-usługi w postaci bazy danych terenów pogórnictw na terenie województwa śląskiego. W bazie danych udostępniono **ponad 600 terenów**, w tym **273 przemysłowe i 334 pogórnictw**.

Przeprowadzono waloryzację zinwentaryzowanych terenów tj. ocenę atrakcyjności inwestycyjnej, ocenę potencjału do usług ekosystemowych oraz ocenę kosztów rewitalizacji (w podziale na wariant przyrodniczy i gospodarczy). System umożliwia również spersonalizowane porównywanie wybranych terenów.

Baza OPI-TPP 2.0 jest jedyną tego typu bazą w kraju i może być inspiracją dla innych regionów, w tym w szczególności będących w procesie transformacji. Realizacja projektu spotkała się z uznaniem Komisji Europejskiej, a wstępne wyniki prowadzonej inwentaryzacji zostały wykorzystane przy opracowaniu *Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030*.

Projekt „Rozbudowa systemu zarządzania terenami pogórnictwami na terenie województwa śląskiego (akronim: OPI-TPP 2.0)” (2)

Data aktualności danych:

ROZWIŃ RAPORT

Powierzchnia: 12,4 ha

Typ terenu: Zlikwidowany zakład

Gmina: Ruda Śląska

Powiat: Ruda Śląska

Ulica: Tunkla

Własność terenu: Inne Gmina

Opis terenu

Teren zlikwidowanego zakładu górnego kopalni Polska-Wirek. Na części terenu prowadzona jest działalność produkcyjno-usługowa. Budynek dyrekcji w trakcie prac remontowych. Na terenie występują obiekty budowlane i pozostałości niezidentyfikowanej infrastruktury. Widoczne wytyczone wewnętrzne szlaki komunikacyjne. Pokryty roślinnością nieurzządzoną. Otoczenie stanowią tereny zielone i rekreacyjne (ogródki działkowe), inne tereny pogórnictwa oraz zabudowa mieszkaniowo-usługowa. Bezpośredni dostęp do tereny od ulicy Księżyka Ludwika Tunkla. Część terenu w ofercie Spółki Restrukturyzacji Kopalń.

Wartości domyślne

Atrakcyjność inwestycyjna:	★★★★★	1,0
Potencjał do usług ekosystemowych:	★★★★★	2,0
Ocena kosztów całościowych rewitalizacji - wariant przyrodniczy:	★★★★★	1,0
Ocena kosztów całościowych rewitalizacji - wariant gospodarczy:	★★★★★	2,0
Ocena kosztów rewitalizacji na hektar - wariant przyrodniczy:	★★★★★	1,0
Ocena kosztów rewitalizacji na hektar - wariant gospodarczy:	★★★★★	3,0

Projekt „Rozbudowa systemu zarządzania terenami pogórnictwami na terenie województwa śląskiego (akronim: OPI-TPP 2.0)” (3)

Baza dostępna jest pod adresem:
<https://www.opi-tpp.pl/>

Baza będzie aktualizowana co najmniej do końca okresu trwałości projektu (2027).

Podmiotem odpowiedzialnym za aktualizację jest Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach.

Wariantowe Ramy Transformacji (1)

- ➔ Przewodnik po zasadach identyfikacji i oceny koncepcji zagospodarowania byłych terenów górniczych i przemysłowych
- ➔ Opracowany dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w ramach Pomocy Technicznej START Inicjatywy Unijnych Regionów Górniczych w Transformacji (CRiT)
- ➔ Celem przewodnika jest pomoc w określeniu, analizie i wyborze najkorzystniejszych wariantów zagospodarowania terenów poprzemysłowych
- ➔ Zbiór wskazówek dla decydentów i wszystkich zainteresowanych stron w zakresie identyfikacji takich rozwiązań transformacyjnych, które będą najlepiej dopasowane do lokalnych uwarunkowań i aspiracji
- ➔ Przewodnik będzie pomocny dla instytucji i podmiotów realizujących cele sprawiedliwej transformacji poprzez zagospodarowanie terenów poprzemysłowych, w tym dla samorządów, agencji rozwoju, specjalnych stref ekonomicznych, właścicieli terenów i potencjalnych inwestorów

Wariantowe Ramy Transformacji (2)

Dostępny

<https://transformacja.slaskie.pl/>

zakładka **Dobre praktyki** >> **Źródła wiedzy o dobrych praktykach**

Wariantowe Ramy Transformacji

Przewodnik po zasadach identyfikacji i oceny koncepcji zagospodarowania byłych terenów górniczych i przemysłowych

Projekt „Regionalne Obserwatorium Procesu Transformacji ROPT”

LIDER PROJEKTU: Województwo Śląskie (L)

ROPT – projekt pilotażowych RPO 2014-2020

PARTNERZY:

- ❖ Główny Instytut Górnictwa (GIG)
- ❖ Górnicza Izba Przemysłowo – Handlowa (GIPH)
- ❖ Związek Zawodowy Górników w Polsce (ZZG)

REALIZACJA: kwiecień 2022 r. – październik 2023 r.

MODUŁY:

1. Moduł badawczy (badania GIG i ZZG)
2. Moduł partycypacyjny (warsztaty, seminaria, konferencja)
3. Moduł implementacyjny (m.in. wizyty studyjne, baza interesariuszy, monitorowanie działań i projektów)

Wyniki badań zostaną zaprezentowane w formie Bilansu Strategicznego na Konferencji podsumowującej projekt – 13 października 2023

ROPT 2.0 – w przygotowaniu

PARTNERZY PROJEKTU:

- Sektor nauki (uczelnie, instytuty naukowe/badawcze),
- Sektor pracodawców (instytucje/organizacje otoczenia biznesu, stowarzyszenia pracodawców),
- Sektor pracowników (organizacje związkowe, społeczne)
- Organizacje pozarządowe

REALIZACJA: styczeń 2024 r. – grudzień 2026 r.

MODUŁY:

- Analityczno-badawczy
- Partycypacyjno-edukacyjny
- Pilotażowy „Laboratorium transformacji”
- Strategiczno-implementacyjny

Regionalne
Obserwatorium
Procesu Transformacji

Województwo
Śląskie

Dziękuję za uwagę

**Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
Departament Rozwoju i Transformacji Regionu**

mail: transformacja@slaskie.pl